

Bilstöd

Uppdaterad 040601

Välkommen till Försäkringskassan

Här har vi samlat viktig information för dig som vill ansöka om bilstöd. Bland annat kan du läsa om vem som kan beviljas bilstöd och vilka typer av bidrag för bilstöd som finns. Du kan också läsa om vad som kan vara bra att tänka på vid val av fordon samt hur det fungerar med körkortstillstånd och tekniska lösningar i samband med anpassning av fordonet. Du ansöker hos Försäkringskassan som beslutar om rätt till bilstöd och bidragets storlek. Observera att du inte kan få bidrag för inköp av ett fordon som du köpt innan Försäkringskassan har fattat beslut. Kontakta därför alltid Försäkringskassan innan du beställer eller köper fordonet.

Bilstöd – inte bara stöd till bil

Bilstöd kan avse annat motorfordon än bil till exempel moped eller motorcykel. Bilstöd kan också beviljas till andra former av motorfordon om det finns särskilda skäl.

Grundläggande förutsättningar

För att kunna beviljas bilstöd krävs att du:

- Omfattas av svensk socialförsäkring.
- Har ett varaktigt funktionshinder.
- Med anledning av ditt funktionshinder har väsentliga svårigheter att förflytta dig på egen hand eller att använda dig av allmänna kommunikationer.

Med varaktigt funktionshinder menas att funktionsnedsättningen i princip ska vara bestående eller att det i alla fall ska finnas under sju år. Att du har stora svårigheter att förflytta dig, är beroende av olika hjälpmedel eller har svåra astmatiska eller psykiska besvär.

Vem kan få bidrag?

Du kan beviljas bilstöd om du uppfyller kraven i någon av följande grupper:

Grupp 1

- Uppfyller de grundläggande förutsättningarna.
- Är under 65 år.
- Är beroende av fordonet för att försörja dig, genomgå arbetslivsinriktad utbildning eller genomgå rehabilitering med aktivitetsstöd eller rehabiliteringsersättning.

Grupp 2

- Uppfyller de grundläggande förutsättningarna.
- Är under 65 år.
- Har tidigare beviljats bilstöd enligt grupp 1.
- Har beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning.

Till grupp 2 hör även de som i slutet av 1988 hade bil som köpts med bidrag enligt tidigare regler.

Grupp 3

- Andra än de i grupp 1 och 2 som uppfyller de grundläggande förutsättningarna.
- Har fyllt 18 men inte 50 år.

Grupp 4

- Förälder som uppfyller de grundläggande förutsättningarna och som har barn under 18 år.
- Bor tillsammans med barnet.
- Behöver fordonet för att kunna förflytta sig tillsammans med barnet.

Grupp 5

- Förälder till ett barn som uppfyller de grundläggande förutsättningarna.
- Bor tillsammans med barnet. Det finns ingen åldersgräns för barnet.
- Behöver fordonet för att kunna förflytta sig tillsammans med barnet.

För den som tillhör grupp 1 eller 2 krävs inte körkort om någon annan kan anlitas som förare vid resorna. För den som tillhör grupp 3, 4 eller 5 kan bilstöd ges under förutsättning att den bilstödsberättigade själv ska köra bilen. Som förälder räknas också den person som föräldern är eller har varit gift med eller har eller har haft barn med, om de bor tillsammans.

De här bidragen finns

Grundbidrag varierar beroende på grupp av bidragsberättigade och typ av fordon. För grupp 1-3 är bidraget högst 60 000 kronor och ges vid köp av bil oavsett inkomst. För grupp 4 och 5 är bidraget högst 30 000 kronor. Högst 12 000 kronor kan ges vid köp av motorcykel och högst 3 000 kronor vid köp av moped.

Anskaffningsbidrag är inkomstprövat. Det högsta beloppet på 40 000 kronor kan beviljas den som har en lägre bruttoinkomst än 88 000 kronor om året. Bidraget trappas ner enligt särskilda regler för att helt upphöra vid en bruttoinkomst på 160 000 kronor om året. För förälder enligt grupp 4 och 5 sammanräknas föräldrarnas bruttoinkomster om båda sammanbor med barnet. Grundbidrag och anskaffningsbidrag får tillsammans överstiga bilens anskaffningskostnad med högst 35 000 kronor. Grundbidrag och anskaffningsbidrag vid köp av motorcykel eller moped får tillsammans överstiga fordonets anskaffningskostnad med högst 12 000 kronor respektive 3 000 kronor.

Anpassningsbidrag lämnas för kostnader som uppstår i samband med att fordonet förses med specialutrustning som kompenserar funktionsnedsättningen. Alternativt att fordonet behöver byggas om. Anpassningsbidraget har ingen övre gräns.

Körkortsutbildning

Du kan beviljas bidrag till körkortsutbildning om du:

- Uppfyller de grundläggande förutsättningarna.
- I samband med anskaffning av ett fordon beviljats bilstöd enligt grupp 1.
- Är arbetslös eller riskerar att bli arbetslös och körkortet kan leda till ett stadigvarande arbete.

Du kan även få bidrag om du redan har körkort, men behöver utbildning i ett anpassat fordon.

Nytt bilstöd

Nytt grund- och anskaffningsbidrag kan endast beviljas om sju år har förflutit sedan den sökande senast beviljades sådant bidrag. Om det finns medicinska eller trafiksäkerhetsskäl kan nytt grund- och anskaffningsbidrag beviljas inom sjuårsperioden. Det gäller till exempel om en person blivit försämrad i sitt funktionshinder och som på grund av detta inte längre kan köra fordonet och fordonet inte kan anpassas efter de nya behoven. Det finns inte någon tidsgräns för nytt anpassningsbidrag.

Ansökan och beslut

Tänker du ansöka om bidrag ska du ta kontakt med Försäkringskassan som gör en utredning. I ansökan, som du gör på en särskild blankett, ska du förutom personuppgifter ange vilka bidrag inom bilstödet och vilken typ av motorfordon ansökan avser. Om du söker inkomstprövat anskaffningsbidrag måste du också redogöra för dina ekonomiska förhållanden. Till ansökan ska du bifoga ett läkarutlåtande om ditt funktionshinder. Socialförsäkringsnämnden vid Försäkringskassan avgör om du har rätt till bilstöd. Därefter får du ett skriftligt beslut. Är du inte nöjd med beslutet kan du överklaga till länsrätt. Beslut om bidragets storlek, om den anpassning som behövs av bilen och bidrag till körkortsutbildning fattas av tjänsteman vid Försäkringskassan. Om du inte är nöjd med beslutet kan du begära omprövning av beslutet hos Försäkringskassan. Därefter kan du överklaga till länsrätt.

Val av bil

När du fått beslut om att du har rätt till bilstöd är det dags att välja en bil. Det är då viktigt att överväga om:

- Fordonet är lämpligt utifrån funktionshindret.
- Fordonet kan förväntas ha en livslängd på minst sju år.
- Det är möjligt att anpassa fordonet på ett sådant sätt som behövs med anledning av funktionshindret.
- I de fall det rör sig om barn, bilen är lämplig med hänsyn till att ett barn växer under sju år och behoven förändras i takt med att barnet växer. Barnet bör också vara med vid utprovning.

Det är även viktigt att tänka på hur sådant som levnadsvanor och familjebild kan komma att förändras under denna tidsperiod.

Ägare av fordonet

Du ska själv vara registrerad som ägare av fordonet. Fordonet är din egendom och kan som sådan ingå i en utmätning. I ett äktenskap betraktas fordonet som övrig egendom i äktenskapet.

Utbetalning

Försäkringskassan betalar i de flesta fall ut bilstöd direkt till leverantören av fordonet och den verkstad som gjort anpassningen. Om du själv har betalat fordonet, exempelvis betalat handpenning sedan Försäkringskassan beslutat om du har rätt till bilstöd, kan utbetalning ske till ditt konto i bank eller på posten. Tala med Försäkringskassan om kontoinsättning.

Tekniska lösningar

Fordonet kan byggas om och förses med specialutrustning som kompenserar funktionshindret. Försäkringskassan kan rådfråga Vägverket om behov, utrustning och kvalitet vid anpassning. När bilen har ändrats genom att den har fått särskild utrustning alternativt byggts om så att den inte längre överensstämmer med utförandet vid registreringsbesiktning krävs en ny registreringsbesiktning. Detta görs hos bilprovningen. Om det krävs särskild utrustning för att du ska få köra fordonet, kan krav ställas på att detta skrivs in som villkor i körkortet.

Körkortstillstånd

När du ansöker om körkortstillstånd hos länsstyrelsen måste du bifoga en hälsodeklaration med särskilda uppgifter för körkort. Blanketter för ansökan om körkortstillstånd finns hos länsstyrelsen, polisen, Vägverkets lokalkontor och trafikskolor. Ansökan och hälsodeklarationen skickas till länsstyrelsen i det län du bor. Länsstyrelsen begär in utredning från polisen om dina personliga förhållanden.

Vid läkarundersökning för körkort ser läkaren framför allt till sådant som har betydelse för förmågan att köra bil. Om inga påpekanden finns i hälsodeklarationen eller i polisens utredning fattar länsstyrelsen beslut om körkortstillstånd utan att ärendet behöver behandlas vidare. Samtidigt skickas meddelande om beslutet till dig.

Om det däremot framgår av hälsodeklarationen att den som söker har något medicinskt hinder, som kan påverka förmågan att köra bil, skickas handlingarna vidare till länsstyrelsens

konsultläkare för bedömning och utlåtande. Konsultläkaren hämtar då vanligtvis in läkarutlåtande från en specialistläkare och remitterar – om det behövs – ärendet till Vägverket vars bilinspektörer kallar den som söker och gör en mer ingående bedömning av förutsättningarna att köra bil. Vet du att du har ett funktionshinder som kan påverka din förmåga att köra bil kan du själv, för att handläggningen ska gå snabbare, ta kontakt med en specialistläkare och bifoga läkarutlåtandet tillsammans med hälsodeklarationen när du ansöker om körkortstillstånd. Om du får körkortstillstånd anger länsstyrelsen de villkor för körkortet som föranleds av medicinska skäl. Länsstyrelsen begränsar körkortets giltighet till att gälla bil med viss utrustning eller annat fordon som Vägverket funnit lämpligt. På många orter finns trafikskolor som har anpassade övningsbilar.

Återbetalningsskyldighet

Den som har rätt till bilstöd ska, om förhållandena ändras så att rätten till bilstödet påverkas, omedelbart anmäla det till Försäkringskassan. Grundbidrag och anskaffningsbidrag ska betalas tillbaka

- om bidragsmottagaren säljer eller på annat sätt gör sig av med bilen innan sju år har gått sedan bidraget beviljades
- om bidragsmottagaren har avlidit innan sju år har gått sedan bidraget beviljades
- om ett barn med funktionshinder, vars förälder tidigare fått bidrag, själv beviljas bidrag.

Hit vänder du dig

- Bidrag till köp och byte av fordon – Försäkringskassan
- Bidrag till speciella anordningar – Försäkringskassan
- Bidrag till körkortsutbildning – Försäkringskassan
- Parkeringstillstånd – kommunen
- Färdtjänst – kommunen
- Körkortstillstånd – länsstyrelsen

Faktablad ger översiktlig information och ska inte betraktas som lagtext i ämnet.

Ytterligare information kan du få hos Försäkringskassan och på www.forsakringskassan.se samt i broschyren "Funktionshinder".